

Mehmet Emin Babacan

İnsanlığın hafızasına ne oldu?

» Okuduğum bir haberde Suriye iç savaşına dair insanların kendi imkânlarıyla amatör olarak çektiği birçok video içeriğinin Youtube tarafından şiddet içeriği taşıdığı gerekçesiyle kaldırıldığını yazıyordu. Haber dili açısından son derece normal ve sıradan sayılabilecek bir spot cümle olarak okunabilirdi. Fakat haber değeri açısından böyle bakılabilir miydi?

Evet, sosyal medya araçlarında eklemek-çıkarmak, olmak-olmamak, bulunmak-yok olmak, o kadar kolay şeyler ki... Arkadaş eklemek-çıkarmak, yazmak-silmek, yaşadığın acıyı eklemek-kaldırmak. Bunların hepsi birer "tık" ile gerçekleştirilebilecek basit eylemler. Ama hayat gerçekten böyle bir şey mi? Hayatımıza aldığımız veya hayatımızdan çıkarmak istediğimiz, unutmak veya ısrarla hafızamızda tutmak istediğimiz şeyleri bu kadar kolay gerçekleştirmek mümkün müdür? Haberde sözü edilen şiddet, yaşananların görüntüsünü yani şahitliğini ve hafızasını ortadan kaldırılmasına neden olarak gösterilmektedir. Fakat yaşanan acının binbir türlü rengi, sadece görüntüsünün kaldı-

rılmasıyla yok edilebilir mi, ortadan kaldırılıp yok sayılabilir mi? Hiçbir şey yokmuş, hiçbir şey yaşanmamış kabul edilebilir mi? Savaşın, sürgünün, yokluk ve sefaletin anılarını bugün yaşayanların hayatlarındaki izlerine bakarak çok rahat anlayabilirsiniz. Bir dostunuzu mesela öyle kolayca ekleyip, çıkarabilir misiniz? Yıllara sâri, yıllarca emek verilerek, fedakârlık ve samimiyetle kurulmuş bir dostluk ekle-çıkarmaya arkadaşlığına benzeyebilir mi?

Bütün bunlar insanlığımıza, insanlığımızın geldiği noktaya dair düşünmemizi zorunlu kılan göstergelerdir. İnsan olduğumuz için, bu çağda insan olarak yaşadığımız için kendimizden utanç duyacağımız şeyler değil midir? İnsana, insanlığımıza güvenimizi yitirip, her şeyi teknolojinin insafına terk etmek ne kadar insanidir? İnsan olarak insana ve yaşananlara şahitlik etmeyeceksak, insan olarak başkasının aynası olmayacaksak, insan olarak insanın yurdu olmayacaksak nasıl "insan" deriz kendimize? Zulme uğramış bir Suriyelinin yaşadıklarının silinmesi ile yaşananların da silindiğini, yok olduğunu veya unutulduğunu varsay-

mak... Oysa ne kadar acı yaşandıysa, zulmün kaç şekli varsa hepimizin gözü önünde yaşandı. Dünyanın her yerinde yaşananlara hepimiz şahidiz ve bu nedenle bu acı hakikatlere şahitlik yapmaktan kurtulamayız. Teknoloji sadece yaşananları silme, hafızayı yok etme işlevini değil, aynı zamanda haberdar olmayı ve şahitliğimizi de artıran bir işleve sahiptir. Bu nedenle teknoloji ile olan ilişkimiz üzerinden hayatı okumak değil, insan ile olan ilişkilerimiz üzerinden teknolojiyi okumalıyız. Esas olanın insan olduğunu, hayatın merkezinde insanın ve onun biriktirdikleri olduğunu unutmamalıyız. İnsanlık hafızamızı yalnızca teknolojinin, daha büyük, daha yeni, daha modern teknolojilerin insafına terk etmeden insan olarak kendimiz oluşturmalıyız. Bu nedenle insanın varlığını ve insanla ilişkileri teknolojinin soğuk ve hissiz yüzüne tercih etmeliyiz. Sosyal olmayı, huzur bulmayı, dost olup mutlu olmayı teknolojinin her an ekle-çıkarmaya dünyasına kurban etmemeliyiz. İnsanı var edenin hatırına insan olarak yaşamalı, insan olarak kalmalı ve insana değer vermeliyiz.